

ICCJ – Condiția relevanței excepției asupra soluționării cauzei. Criterii de apreciere

Legislație relevantă:

Legea nr. 47/1992, art. 29 alin. (1)

Potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, „(1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.

Condiția relevanței excepției, care impune ca normele criticate să aibă incidență în soluționarea cauzei respective, nu trebuie analizată în abstracto și dedusă din orice fel de tangență a prevederilor legale în discuție cu litigiul aflat pe rolul instanței, în aprecierea îndeplinirii acestei condiții impunându-se realizarea unei analize riguroase a cauzei, în care să fie luat în calcul interesul procesual al rezolvării excepției de neconstituționalitate, prin prisma elementelor cadrului procesual și a stadiului concret în care se află litigiul.

Decizia nr. 3120 din 8 martie 2013

Prin cererea adresată Curții de Apel Pitești – Secția contencios administrativ și fiscal, reclamanta GJ a chemat în judecată Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, Statul Român prin Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor și BG – președintele A.N.R.P. pentru ca, în baza art.25 alin.1 din Legea nr. 554/2004, să se

dispună:

– aplicarea pârâtului BG, președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietății, unei amenzi de 20% din salariul minim brut pe economie, pe zi de întârziere, de la data de 23.03.2012 și până la data emiterii deciziei reprezentând titlu de despăgubire în dosarul nr. 46090/CC.

În cadrul acestui litigiu a fost invocată de către reclamantă excepția de neconstituționalitate a articolului unic din O.U.G. nr.62/2010 și art.1 și 2 din Legea nr.117/2012, solicitând sesizarea Curții Constituționale în vederea constatării neconstituționalității textelor de lege menționate, iar în vederea soluționării excepției invocate, în temeiul art.29 alin.1 raportat la dispozițiile art.31 alin.1 din Legea nr.47/1992, solicită constatarea neconstituționalității textelor de lege mai sus amintite.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, reclamanta a arătat că deși se află în posesia unei hotărâri judecătorești irevocabile de obligare la emiterea unei decizii reprezentând titlu de despăgubire, din cauza unor acte emise în 2012, toate procedurile de stabilire și acordarea despăgubirilor, sunt suspendate până în luna mai 2013 și astfel este în imposibilitatea finalizării demersurilor prevăzute de Legea nr.247/2005.

A fost invocată neconstituționalitatea dispozițiilor față de art.15 alin.2, art.16, art.21 și art.44 din Constituția României.

Prin Încheierea din 6.02.2013 a Curții de Apel Pitești – Secția contencios administrativ și fiscal a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale.

Pentru a motiva această soluție, instanța de fond a reținut că în raport de dispozițiile art.29 alin.1, 2 și 3 din Legea nr.47/1992, excepția este admisibilă pentru că a fost invocată de una din părți, pentru că se referă la dispoziții din

ordonanțe de urgență ale Guvernului și că acestea nu au fost declarate neconstituționale prin vreo decizie a Curții Constituționale.

Însă, s-a constatat că nu este îndeplinită condiția ca prevederile din ordonanțele de urgență și lege, apreciate de reclamantă ca fiind neconstituționale, să aibă legătură cu cauza și s-a considerat că declararea ca neconstituționale a dispozițiilor legale menționate nu ar avea nicio înrâurire asupra cauzei în raport de obiectul acesteia.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs reclamanta GJ și a solicitat admiterea recursului și rejudecând cauza, să fie admisă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția invocată.

În motivele de recurs s-a arătat că aceste dispoziții, a căror excepții de neconstituționalitate a fost invocată, au legătură cu cauza dedusă judecării, fiind vorba de un litigiu prin care se solicită aplicarea amenzii pentru nerespectarea unei sentințe ce obligă la îndeplinirea unor condiții legale din cadrul procedurii prevăzute de Legea nr.247/2005, text modificat tocmai prin actele normative a căror neconstituționalitate este invocată.

Faptul că deja Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra constituționalității unor articole în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate nu împiedică asupra admisibilității cererii de sesizare a Curții Constituționale.

Intimații Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor și BG au formulat întâmpinare și au solicitat respingerea recursului ca nefondat.

Soluția instanței de recurs

După examinarea motivelor de recurs, a dispozițiilor legale incidente în cauză, Înalta Curte va admite recursul declarat pentru următoarele considerente:

Instanța de fond a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de nelegalitate invocată arătând că nu sunt îndeplinite condițiile cerute de lege, respectiv, nu s-a dovedit legătura dintre cauză și excepția de neconstituționalitate invocată.

Potrivit dispozițiilor art.29 alin.1-3 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, „(1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia. (2) Excepția poate fi ridicată la cererea uneia dintre părți, sau, din oficiu, de către instanța de judecată ori de arbitraj comercial. De asemenea, excepția poate fi ridicată de procuror în fața instanței de judecată, în cauzele la care participă. (3) Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale”.

Din interpretarea logico-juridică a prevederilor art. 29 alin. (1), (2) și (3) al Legii nr.47/1992 rezultă că pentru sesizarea Curții constituționale cu o excepție de neconstituționalitate trebuie îndeplinite următoarele condiții, în mod cumulativ:

- excepția să fie invocată în cadrul unui litigiu aflat pe rolul unei instanțe judecătorești sau de arbitraj comercial;
- excepția să aibă ca obiect neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare;
- norma vizată de excepție să aibă legătură cu soluționarea cauzei și să nu fi fost constatată ca fiind neconstituțională printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

Așa cum s-a arătat, chiar și instanța de fond a recunoscut admisibilitatea cererii de sesizare a Curții Constituționale dar nu a considerat că aceasta are relevanță în cauză, raportat la obiectul cauzei.

Condiția relevanței excepției, care impune ca normele criticate să aibă incidență în soluționarea cauzei respective, nu trebuie analizată în abstracto și dedusă din orice fel de tangență a prevederilor legale în discuție cu litigiul aflat pe rolul instanței.

Astfel, se impune o analiză riguroasă, în care să fie luat în calcul interesul procesual al rezolvării excepției de neconstituționalitate, prin prisma elementelor cadrului procesual și a stadiului concret în care se află litigiul.

Cu privire la relevanța pe care soluționarea excepției de neconstituționalitate invocată o are în prezenta cauză, din analiza textelor a căror neconstituționalitate a fost invocată și obiectul cauzei în fața instanței de fond se constată că sunt fondate criticile recurenței și există legătură între soluționarea ce se va da în cadrul litigiului și soluția ce va fi pronunțată de Curtea Constituțională.

În esență, textele legale a căror excepție de nelegalitate a fost invocată (articolului unic din O.U.G. nr.4/2012, art.III din O.U.G. nr.62/2010 și art.1 și 2 din Legea nr.117/ 2012), prevăd că procedurile administrative prevăzute în Titlul VII al Legii nr.247/2005, se suspendă până la 15 mai 2013.

Cum obiect al cauzei aflate pe rolul instanței de fond îl reprezintă cenzurarea atitudinii autorităților publice implicate în procedurile de acordare a despăgubirilor în baza Legii nr.247/2005, deoarece nu a fost pusă în executare o decizie irevocabilă prin care au fost obligate la emiterea deciziei reprezentând titlu de despăgubiri, se constată că soluția în această cauză depinde de soluția ce va fi dată în cazul excepției de neconstituționalitate invocată de

reclamantă.

De aceea, în baza art.312 Cod procedura civilă raportat la art.20 din Legea nr.554/2004, va fi admis recursul, va fi casată încheierea atacată și va fi admisă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a articolului unic din O.U.G. nr.4/2012, art.III din O.U.G. nr.62/2010 și art.1 și 2 din Legea nr.117/ 2012.

Opinia instanței cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată

În baza art.29 alin.4 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Înalta Curte apreciază că textele nu sunt neconstituționale, așa cum susține recurenta-reclamantă și excepția este neîntemeiată.

Textele atacate pe calea de excepție de neconstituționalitate nu încalcă principiul neconstituționalității legii, consacrat de art.15 alin.2 din Constituție, nici principiul egalității în drepturi, așa cum prevede art.16 din Constituție, nici accesul liber la justiție, astfel cum este reglementat în art.21 din legea fundamentală și nici dreptul de proprietate privată, drept prevăzut de art.44 din Constituție.

Prin actele normative a căror excepție de neconstituționalitate a fost invocată, legiuitorul a dorit suspendarea procedurilor administrative de acordare a despăgubirilor potrivit Legii nr.247/ 2005, pe de o parte, pentru a da posibilitatea implementării măsurilor dispuse în hotărârea pilot (cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României) pronunțată de CEDO și, pe de altă parte, pentru a putea fi identificate posibilitățile de acordare a despăgubirilor.

Prin aceste prevederi nu se neagă dreptul celor cărora legea le-a recunoscut posibilitatea primirii de despăgubiri, ci este numai o măsură temporară.

Despre urbanism, asociații și interes

În ultimul deceniu, proiectele imobiliare având ca obiect construcția de locuințe, încremenite la un moment dat în timp, au prins contur și s-au dezvoltat. În 2016, tot mai multe proiecte imobiliare sunt atacate, uneori doar prin intermediul rețelelor de socializare, alteori în fața instanțelor de contencios administrativ și fiscal. De cele mai multe ori, discuția implică trei cuvinte-cheie: urbanism, asociații și interes. Urbanismul, așa cum s-a spus mai demult, ar putea fi definit drept știința construirii și conducerii orașelor. Pornind probabil de la premisa că unele reguli de politețe și bună-cuviință n-ar fi respectate de noile proiecte imobiliare, au apărut asociațiile care se revendică a fi de „protecție urbanistică”. Mai ales pentru situația în care aceste asociații aleg calea atacării în contencios administrativ a unor acte administrative (autorizații de construire, hotărâri de consiliu local privind planul urbanistic zonal/planul urbanistic de detaliu), problema cea mai importantă devine cea a interesului pe care o asemenea asociație îl poate justifica.

În ceea ce ne privește, vom reține că potrivit art. 8 alin. (1¹) din Legea nr. 554/2004, persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat pot formula cereri de cerere prin care invocă apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat. Or, în cazul multor proiecte imobiliare contestate de diverse asociații, nu există un interes legitim public care să decurgă din încălcarea unui drept subiectiv, deoarece nu este încălcat niciun drept subiectiv, astfel încât acțiunea este *de plano* inadmisibilă.

Mai precis, pentru ca acțiunea să fie admisibilă, raportat la caracterul subsidiar al acesteia stabilit de lege, este necesar să se probeze încălcarea unui drept subiectiv sau a unui interes legitim privat mai întâi, pentru a se justifica apărarea interesului legitim public. Prin urmare, acțiunea este condiționată de existența vătămării dreptului subiectiv propriu sau a interesului legitim privat (în același sens, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, decizia civilă nr. 1054 din 25 februarie 2010).

În opinia noastră, în multe cazuri, nu se poate exercita o *actio popularis* într-un film despre haiducia (asociativă) urbană sau urbanistică, tocmai pentru că acelei acțiuni și acelei asociații le lipsesc dreptul subiectiv sau interesul legitim principal (privat). Se poate astfel concluziona că nu există niciun interes legitim public subsidiar.

În fapt, o asociație nu face altceva decât să coaguleze, sub același standard și în considerarea acelui program politic asociativ, mai mulți membri cu interese convergente. În această formă, drepturile subiective ale membrilor asociației ar putea fi mai ușor apărate, inclusiv în cazul inițierii unor demersuri judiciare. Premisa este însă, întodeauna, aceeași: existența unui drept subiectiv (sau a unui interes legitim) care să fie vătămat și să necesite o reparație, chiar sub forma anulării unor acte administrative ori a obligării la plata unor despăgubiri. O asociație sau un simplu particular care se adresează unei instanțe nu apără urbanismul decât eventual în plan secundar, dreptul subiectiv sau eventual interesul legitim fiind primordiale.

În această cheie, extrem de simplă, instanțele ar putea soluționa mult mai ușor o serie de „litigii” edificate pe o iluzie, aceea că investitorii proiectului imobiliar vor despăgubi contestatorii cu o sumă de bani pentru ca aceștia să uite că s-au încălcat regulile de politețe și bună-cuviință urbanistică.

Dreptul la viață privată și sediul unei societăți. De la momentul introducerii, în art. 93³ din vechiul Cod de procedură fiscală, a controlului antifraudă, organele fiscale par a fi dobândit puteri sporite de natură investigativă. Practic, la acest moment, sub imperiul noului Cod de procedură fiscală, pot fi valorificate trei procedee probatorii: controlul antifraudă (art. 136 – 137 NCPF), controlul inopinat (art. 134 – 135 NCPF) și constatarea la fața locului (art. 65 NCPF). Aceste procedee probatorii au însă elemente comune: o lipsă totală de reglementare în ceea ce privește regulile efectuării controlului, actele încheiate cu ocazia controlului și verificarea judiciară a modului în care s-a derulat controlul.

În practică, indiferent de modalitatea de lucru aleasă, organele de control apreciază faptul că au dreptul de a intra în sediul unei societăți sau în spațiile de lucru ale acesteia, de a solicita și colecta orice documente (inclusiv în original), de a transmite aceste documente unor terți (de exemplu, unor unități de Parchet) și de a întocmi, pe baza acestor documente, unilateral, orice înscrisuri care apoi vor fi utilizate ca mijloace de probă în proceduri fiscale sau penale ulterioare.

Textele legale citate oferă extrem de puține detalii despre regulile pe care trebuie să le respecte organele de control. Rezultatele activității de control se consemnează în simple procese-verbale, cu privire la care părerea A.N.A.F. și a unui număr semnificativ de instanțe este aceea că nu sunt acte administrative fiscale, supuse controlului instanțelor de contencios fiscal (deși aceleași documente sunt unanim acceptate ca mijloace de probă). În fine, în lipsa unei reglementări exprese, nicio instanță nu poate verifica modul în care a decurs activitatea de control și dacă, în timpul acestei activități, au fost respectate drepturile recunoscute contribuabililor.

În context, cel puțin în ceea ce privește dreptul la respectul

vieții private al unei societăți (art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului), ne reține atenția o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului. Reiterând o jurisprudență mai veche (hotărârea din 16 aprilie 2002, *Société Colas Est și alții c. Franța*), Curtea a decis prin hotărârea din 2 octombrie 2014, *Delta Pekárny A.S. c. Cehia*, că legislația în materia concurenței din Republica Cehă contravine prevederilor convenționale. În esență, ceea ce s-a reproșat autorităților naționale a fost faptul că perchezițiile efectuate și ridicarea unor înscrisuri s-au desfășurat în afara oricărui control judiciar. În fapt, la fel ca în cazul oricărui control inopinat/antifraudă sau a unei constatări la fața locului desfășurate în România, ingerința în dreptul la viață privată al societății n-a fost autorizată de un judecător și n-a fost dispusă printr-un act administrativ care să poată face obiectul unui control judiciar. În fapt, în afacerea *Delta Pekárny A.S.*, singurul document care preciza, într-o manieră succintă, obiectivele controlului și motivele care au justificat acest control, era procesul-verbal întocmit la finalul controlului (par. 86). Or, după cum precizează Curtea Europeană la par. 87 – 88 din hotărâre, autorizarea judiciară prealabilă poate fi înlocuită doar de un control judiciar *ex post facto* cu privire la legalitatea și necesitatea ingerinței în viața privată a societății. Acest control judiciar ulterior este cu atât mai necesar atunci când organele administrative nu indică documentele concrete pe care urmăreau să le identifice în sediul societății percheziționate.

Curtea a reținut faptul că existența unor proceduri judiciare ulterioare referitoare la încălcarea regulilor concurenței și la amenda aplicată societății reclamante nu era suficientă, din moment ce în cursul acestor proceduri nu era posibilă verificarea legalității controlului (par. 91), iar societatea n-ar fi putut obține o despăgubire în cazul în care s-ar fi probat că acest control era nelegal.

Mai mult, Curtea a înlăturat din discuție elemente aduse constant în dezbatere și de autoritățile din România: inspecția s-a derulat în prezența reprezentanților societății reclamante; organul de control nu putea ridica documentele, ci avea doar dreptul de a obține copii ale acestora; inspectorii de concurență avea obligația păstrării confidențialității. Răspunzând acestor argumente, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a precizat – la par. 92 din hotărârea dată în afacerea *Delta Pekárny A.S. c. Cehia* – că în absența unei autorizări prealabile din partea unui judecător, a unui control *a posteriori* efectiv a necesității măsurii contestate și a unei reglementări referitoare la eventuala distrugere a copiilor obținute, aceste garanții procedurale nu erau suficiente pentru a preveni riscul abuzului de putere din partea autorității competente în domeniul concurenței.

Această hotărâre invită cu siguranță autoritățile din România la o reevaluare a modului în care se desfășoară, în prezent, diversele tipuri de control parafiscal, cu scop probatoriu.

Tratamentul TVA al crowdfunding-ului. Cu ocazia întâlnirii din 30 martie 2015, Comitetul TVA a discutat tratamentul fiscal al crowdfunding-ului, din punct de vedere al TVA. Astfel, s-a concluzionat că în cazul *reward-based crowdfunding* – un mecanism prin care un contribuitor pune fonduri la dispoziția unei campanii de *crowdfunding* în schimbul unor bunuri sau servicii furnizate de antreprenorul astfel finanțat – suntem în prezența unei operațiuni taxabile, în cazul în care antreprenorul este o persoană impozabilă și există o legătură directă între livrarea de bunuri/prestarea de servicii și contraprestația corespunzătoare. S-a decis de asemenea că serviciile oferite prin intermediul unor platforme de *crowdfunding* antreprenorilor reprezintă o „activitate economică” din punctul de vedere al TVA și trebuie taxate, cu excepția cazului în care ele ar putea fi considerate „servicii financiare” scutite de impozitare conform art. 135 (1) din Directiva TVA. Aceeași concluzie privind existența unei

„activități economice” s-a impus și pentru cazul în care contributorii au posibilitatea de a beneficia de profiturile viitoare, sub forma unor drepturi de proprietate intelectuală.

Acest articol a fost publicat în Newsletter-ul [Costaş, Negru & Asociații](#).

Modificări privind aprobarea programului-cadru de emisiuni titluri de stat „Medium Term Notes”

Ministerul Finanțelor Publice a publicat, pentru consultare, la rubrica [Transparență decizională](#) Hotărârea Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.1264/2010 pentru aprobarea programului-cadru de emisiuni de titluri de stat “Medium Term Notes”.

Programul-cadru de emisiuni de titluri de stat, “Medium Term Notes” (Programul MTN) este o facilitate neangajantă încheiată între Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de emitent, și un grup de instituții financiare selectate. În cadrul MTN pot fi lansate periodic emisiuni de titluri de stat pe piețele externe, în baza unei documentații contractuale standard, oferind emitentului avantajul accesării piețelor de capital într-un timp mai scurt decât cel necesar parcurgerii etapelor pentru efectuarea fiecărei tranzacții individuale. Totodată, se asigură și flexibilitate în structurarea parametrilor emisiunilor, în funcție de strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale.

Ministerul Finanțelor Publice urmărește continuarea unor politici de finanțare predictibile și transparente, care să asigure creșterea sustenabilității datoriei publice și să conducă la reducerea costurilor pe termen mediu și lung.

În contextul implementării planului anual de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice, pentru 2016 Ministerul Finanțelor Publice are în vedere emiterea de euroobligațiuni în valoare de aproximativ 3 mld. de euro (echivalent). Până în prezent, au fost emise pe piețele externe euroobligațiuni de 1,25 mld. de euro. Între 1,75 – 2 mld. de euro se vor atrage de pe piețele externe până la finalul acestui an. După rambursarea celor 1,5 mld. de euro, contravaloarea euroobligațiunilor scadente în iunie 2016, valoarea disponibilă din Programul MTN în cadrul căreia pot fi emise euroobligațiuni va ajunge la 3,2 mld. de euro. În prezent, pentru 2017 se estimează un necesar de finanțare de pe piețele externe între 2,7 mld. de euro și 3 mld. de euro.

În concluzie, pentru acoperirea nevoilor de finanțare de pe piețele externe pentru perioada 2016 – 2017 se impune majorarea valorii Programului MTN cu aproximativ 2 mld. de euro.

Avocații de la Țuca Zbârcea & Asociații au asistat Ringier la achiziția pachetului majoritar al Imobiliare.ro

Ringier, unul dintre cele mai mari grupuri media internaționale care operează în țară, a achiziționat pachetul

majoritar de acțiuni al Imobiliare.ro, cel mai mare portal de imobiliare pe plan local. Achiziția va diversifica și întări portofoliul digital deținut de Ringier în România.

Țuca Zbârcea & Asociații a oferit servicii de asistență juridică cumpărătorului, prin intermediul unei echipe coordonate de **Dragoș APOSTOL, Partener al Țuca Zbârcea & Asociații**, alături de alți cinci specialiști în fuziuni și achiziții din cadrul firmei.

Achiziția Imobiliare.ro de către Ringier România este parte a procesului de implementare a strategiei globale Ringier de extindere treptată a business-ului digital, transmite compania. Astfel că, prezența Imobiliare.ro în portofoliul Ringier România va genera sinergii cu celelalte activități desfășurate în țara noastră, contribuind astfel la dezvoltarea lor.

În vederea achiziționării Imobiliare.ro, Ringier România a cumpărat de la foștii proprietari 87% din acțiunile Realmedia Network S.A. – Broadhurst Investments Limited, Kurt Götz și managementul Imobiliare.ro. Actuala echipă de management Imobiliare.ro deține în continuare un pachet minoritar de acțiuni și va continua să-și desfășoare activitatea în cadrul companiei.

Tranzacția a devenit operațională începând de joi, 31 martie 2016.

Avocații D&B David și Baias –

un nou câștig bazat pe aplicarea dreptului european într-un litigiu cu o miza de peste 50 milioane lei

Echipa de avocați specializați în drept fiscal formată din Dan Dascalu – Partener, Ana Maria Iordache – Avocat Senior și Roxana Buture – Avocat Asociat a reprezentat cu succes o companie multinațională în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție obținând anularea irevocabilă a unei decizii de impunere emisă de ANAF.

Dosarul a avut ca obiect anularea unei decizii de impunere emisă de ANAF prin care companiei i-a fost impusă plata unei sume de peste 50 milioane lei cu titlu de TVA. Demersurile societății în acest dosar au început încă din anul 2012, când aceasta a fost obligată la plata respectivei sume semnificative de către autoritățile fiscale în mod nelegal, organele fiscale bazându-se pe prevederilor legislației fiscale naționale, care se aflau și în deplină contradicție cu dispozițiile dreptului european.

La început avocații D&B David și Baias au obținut suspendarea pe cale judecătorească a executării deciziei de impunere, care a fost menținută pe întreaga durată a procesului. „Aceasta a reprezentat o soluție judicioasă față de vădita aparență de nelegalitate a actului de impunere, dar și prin raportare la prejudiciile iminente pe care le-ar fi produs plata unor sume de acest nivel de către contribuabil, ceea ce face ca miza litigiului să fie în realitate de aproximativ 75 de milioane lei. În plus, ea reprezintă o soluție extrem de utilă și pentru stat, care acum la finalul litigiului nu va fi obligat

să suporte costurile unei eventuale blocări ilegale a fondurilor contribuabilului, prin plata dobânzilor la care ar fi fost obligat potrivit jurisprudenței instanței supreme din cauze similare în care i-am reprezentat pe clienții noștri, care a condus, de altfel, și la includerea unor dispoziții legale care să consacre un asemenea drept la dobânzi în Noul Cod de Procedură Fiscală (art.186 alin. 3)”, a declarat Dan Dascălu, Avocat Partener D&B David și Baias.

Apoi, pe fondul cauzei, în urma unei analize minuțioase a probatoriului extrem de bogat și variat administrat, pe baza argumentelor invocate de acești avocați cu referire la legislația națională și europeană, dar și în temeiul unei jurisprudențe a CJUE dintr-o speță similară în care au fost implicați avocații D&B David și Baias, Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat în luna martie 2016 o decizie prin care anulat irevocabil actul de impunere emis de ANAF.

„Această decizie se remarcă nu doar ca încă una dintre soluțiile extrem de judicioase ale instanței noastre supreme, ci și prin aceea că dovedește din nou fermitatea și consecvența judecătorilor săi în aplicarea dreptului european, astfel încât ar trebui să fie considerată a fi un nou semnal de alarmă pentru autoritățile naționale în privința necesității transpunerii și aplicării corecte a reglementărilor europene, întrucât atunci când sunt incidente instituții și concepte de sorginte europeană, cum ar fi, de exemplu, TVA, taxă eminentă europeană, este de neconceput ignorarea dispozițiilor legale și a principiilor generale europene” a mai declarat Dan Dascălu.

D&B David și Baias este societatea de avocați corespondentă a PwC România, fiind integrată în rețeaua societăților de avocați corespondente PwC care cuprinde mai mult de 2.000 de avocați în 75 de jurisdicții.

Echipa D&B David și Baias oferă un pachet complet de soluții integrate, inovatoare și pragmatice clienților multinaționali și locali, în următoarele domenii: societăți comerciale și

grupuri de societăți; fuziuni, achiziții și restructurări; proprietăți imobiliare; relații de muncă; servicii financiare și piețe de capital; concurență și ajutoare de stat; proprietate intelectuală; protecția consumatorului și a datelor cu caracter personal; litigii fiscale și comerciale. De asemenea, D&B David și Baias este specializată în domeniile farmaceutic și IT&Telecom, furnizând soluții specifice pentru societățile din aceste industrii.

Sunt companiile de media și entertainment pregătite pentru Generația Z?

Studiu EY: Sunt companiile de media și entertainment pregătite pentru Generația Z, pentru preferințele lor unice și pentru modul în care această generație consumă conținut?

Generația Z este diferită de tot ceea ce am văzut până acum. S-au spus multe lucruri despre generația mileniului, însă Generația Z este prima generație a nativilor digitali. Membrii acesteia sunt primii care au crescut utilizând social media, tehnologia mobilă și cu siguranță primii care au folosit de mici tehnologia video mobilă. Astfel, dacă luăm ca referință înființarea YouTube, în 2005, cei mai mulți dintre membrii generației Y își amintesc de existența unei lumi fără video mobil – în vreme ce majoritatea Generației Z nu își amintește de așa ceva.

Lăsând tehnologia deoparte, membrii Generației Z au și atitudini diferite. Sunt mai întreprinzători, au crescut cu motoarele de căutare și le place să descopere singuri conținut care să le satisfacă nevoile. De asemenea, le place să fie

implicați în procese, să contribuie la găsirea de soluții și să fie mai angajați în diverse experiențe. Drept urmare, schimbarea majoră pe care companiile de media și entertainment (M&E) trebuie să și-o asume în trecerea de la modelele tradiționale de tip *business-to-business* (B2B) la cele bazate pe relații directe cu consumatorii este concentrarea atenției asupra cererii de informații relevante, detaliate. Această nevoie nu se vede nicăieri mai bine decât în comportamentele și preferințele unice ale membrilor Generației Z, arată concluziile studiului EY, *From innovation to expectation – how M&E leaders are responding to Gen Z*.

Cine este Generația Z?

Numită uneori iGeneration, generația post-milenială sau concentrată sub denumirea generală de “nativi digitali”, Generația Z se referă la cei născuți de la mijlocul anilor 1990 și reprezintă, de exemplu, aproximativ 25% din populația Statelor Unite. În proporție de 91%, adolescenții care compun această generație, adică nucleul Generației Z, au acces la smartphone, 69% dintre ei au acces la tabletă și 90% se uită zilnic pe YouTube.

“Pentru o generație care crește la umbra unei diversități și avalanșe tehnologice fără precedent, noile inovații nu mai sunt socotite ca disruptive. Ele reprezintă noua normalitate. Inovații precum realitatea virtuală, mașinile fără șofer și capacitatea de a-și imprima 3D batoane de ciocolată nu mai surprind membrii Generației Z. Aceștia așteaptă doar următoarea iterație din proces și vor să joace un rol în proiectarea ei. Este generația care a trecut de la inovație la așteptare,” explică Elena Badea, Marketing Director, EY România.

Internetul Lucrurilor (Internet of Things) este o realitate, dar cum vor capitaliza liderii M&E această realitate?

Internetul Lucrurilor (IoT sau Internet of Things) începe să se maturizeze. Casele conectate online, mașinile conectate online, magazinele conectate online și gadget-urile (wearables) conectate online reprezintă o realitate care va deveni tot mai pregnantă. Până în anul 2019, numărul de mașini conectate online din Statele Unite aproape că se va tripla, ajungând la 60 de milioane, iar până în 2020 sunt prevăzute a fi instalate 30 de miliarde de dispozitive IoT. Pentru companiile de media & entertainment, Internetul Lucrurilor oferă un potențial imens. În forma sa cea mai simplă, IoT înseamnă proliferarea senzorilor în scopul colectării unei cantități mari și diverse de date despre clienți; comportamentele acestora, emoțiile, sentimentele, reacțiile lor fizice și starea lor de bine.

Cu toate acestea, datele reprezintă doar o parte a întregului tablou. Pasul următor presupune extragerea de informații relevante din aceste date și descoperirea adevăratelor dorințe ale clienților. Chiar și atunci, acțiunea determinată de aceste informații este cea care transformă cu adevărat datele adunate într-un model de afaceri. În termeni simpli, tehnologia și gadget-urile nu sunt suficiente pentru capitalizarea fenomenului IoT, însă furnizarea de conținut relevant, oportun și țintit generează experiențe care dau viață Internetului Lucrurilor. Succesul se bazează pe combinarea fiecăreia dintre următoarele trei direcții de acțiune:

1. Fructificarea inteligentă a datelor

Membrii Generației Z sunt cei mai dispuși să cedeze datele personale, plecând de la prezumția că va exista un schimb de valoare. Liderii companiilor de media & entertainment vor profita de pe urma acestui fapt. Ei vor folosi aceste date și, pe baza unei analize predictive legate de conținutul și publicitatea mai bine țintite, vor traduce datele în experiențe mai bine croite pe dorințele consumatorilor.

2. A spune povești și a construi experiențe

Expunerea unei povești este importantă pentru membrii Generației Z. Acestora le pasă mult de experiențele autentice și de angajamentul de valoare care se transformă mai degrabă în relații continue decât în tranzacții. Companiile de media și entertainment care înțeleg acest lucru vor utiliza toate gamele de dispozitive conectate online la care clienții au acces în efortul de a le spune acestora niște povești integrate și interconectate.

3. Căutarea de parteneriate (achiziții)

Investițiile derulate în așa-numiții *unicorni* reflectă faptul că liderii companiilor de media & entertainment înțeleg necesitatea unor parteneriate și achiziții. Este cea mai rapidă rută de extindere a capabilităților, de accesare de noi modele de afaceri și de scalare a afacerii. Companiile de media și entertainment ajung astfel să dezvolte parteneriate cu jucători din domenii precum tehnologie și telecomunicații, servicii de securitate cibernetică, cu proprietari de locații atractive, de companii auto, cu furnizori de servicii de sănătate și producători de diverse aplicații.

**Proiect de Ordin privind
declaraarea
livrărilor/prestărilor și
achizițiilor efectuate pe**

teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA

Proiect de Ordin pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3769/2015 privind declararea livrărilor/prestărilor și achizițiilor efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA și pentru aprobarea modelului și conținutului declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA

În contextul realizării obiectivelor strategice asumate de către ANAF privind prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, îmbunătățirea conformării voluntare a contribuabililor și creșterea eficienței colectării, a fost publicat în Monitorul Oficial la data de 07.01.2016, OPANAF nr. 3769/2015 privind declararea livrărilor/prestărilor și achizițiilor efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA și pentru aprobarea modelului și conținutului declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA, având ca termen de intrare în vigoare data de 01.04.2016.

De la data publicării până în prezent, au fost semnalate din partea mai multor asociații profesionale anumite aspecte referitoare la modalitatea de completare și declarare a formularului 394 aprobat prin ordinul menționat, respectiv introducerea operațiunilor efectuate de către persoanele impozabile care aplică sistemul de TVA în regim special (agențiile de turism, regim special pentru bunurile second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități), precum și introducerea cotei de TVA de 24% (pentru livrările

de bunurile/prestările de servicii și achizițiile aferente perioadei anterioare). Totodată, pentru a putea fi adaptate sistemele informatice ale contribuabililor la noile prevederi, a fost solicitată amânarea termenului de intrare a vigoare a OPANAF nr. 3769/2015.

Astfel, pentru a veni în sprijinul mediului de afaceri, a fost identificată necesitatea modificării OPANAF nr. 3769/2015 și prorogarea termenului de intrare în vigoare a acestuia la data de 01.07.2016.

Astfel, s-a elaborat ordinul pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3769/2015 privind declararea livrărilor/prestărilor și achizițiilor efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA și pentru aprobarea modelului și conținutului declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA.

ANAF a colectat 43,73 miliarde de euro

În 2015, Agenția Națională de Administrare Fiscală a colectat 196,80 miliarde de lei (43,73 miliarde de euro), cu 14,26 miliarde de lei (7,8%) mai mult decât în 2014. Ponderea veniturilor bugetare în PIB a ajuns astfel la 27,9%, cu 0,5 puncte procentuale mai mult decât în 2014. Încasarile din TVA la bugetul de stat au crescut cu 12% față de 2014, până la 57,13 miliarde de lei (12,69 mld euro), iar cele din impozit pe profit au crescut cu 13%, până la 12,33 miliarde de lei (3,06 mld euro).

La sumele atrase la buget au contribuit structurile inspecției fiscale, care au stabilit obligații suplimentare de peste 18,9 miliarde lei și au diminuat pierderea fiscală declarată cu peste 2.69 miliarde lei.

De asemenea, inspectorii Direcției Generale Antifraudă Fiscală au destructurat rețele tranzacționale frauduloase și au stabilit sume (prejudicii aferente actelor de sesizare penală și sancțiuni contravenționale) în valoare totală de peste 5 miliarde lei (1,2 mld euro), valoarea actelor de sesizare cu prejudiciu mai mare de 1 milion de euro reprezentând 87,6% în total prejudicii identificate.

Inspectorii structurilor de control al veniturilor persoanelor fizice au identificat în total peste 20 milioane de lei nejustificați, care aparțineau unui număr de 350 de contribuabili. Prin structurile vamale s-a asigurat supravegherea și controlul vamal a 20 de milioane de călători și 6 milioane de mijloace de transport, printre altele fiind confiscate 4,58 milioane de țigarete de contrabandă.

Pentru asigurarea recuperării sumelor stabilite suplimentar și a prejudiciilor, au fost dispuse măsuri asigurătorii în valoare totală de peste 7,5 miliarde lei (1,67 miliarde euro). În 2015, proiectul de Modernizare a Administrației Fiscale (RAMP) a continuat și au fost încheiate în total opt contracte, atât pentru consultanța (AARC Consultancy), cât și pentru furnizare de bunuri (1.600 stații de lucru, 3 servere de test etc.) și servicii tehnice aferente. De asemenea, în cadrul Acordului guvernamental Delivery Unit, 44 de unități fiscale au implementat și operaționalizat conceptul de "ghișeu unic".

"ANAF are experiența și determinarea necesară pentru a asigura o administrare fiscală modernă și eficientă, capabilă să ofere contribuabililor servicii de înaltă calitate. Ne vom concentra pe simplificarea procedurilor de administrare și plată a obligațiilor fiscale și pe o interacțiune cât mai facilă" a

declarat dl Dragoș DOROȘ, președinte al Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Moment de inflexiune în economia românească

Nivelul de încredere al mediului de afaceri în evoluția pieței s-a consolidat la începutul acestui an, înregistrând cea mai mare valoare măsurată din anul 2012. Acest nivel, pe care îl monitorizăm de două ori pe an în barometrul mediului de afaceri realizat de EY România, se apropie acum de 60%. Mai mult decât atât, procentul celor **foarte** încrezători în perspectivele de creștere a pieței s-a multiplicat de aproape 2,5 ori în ultimii doi ani, ajungând la 17% din totalul oamenilor de business respondenți.

În același timp, firmele respondente se dovedesc mai încrezătoare în creșterea proprie decât în creșterea sectorului în care activează. Oamenii de afaceri care consideră că sectorul va înregistra o tendință pozitivă (60%) sunt mai puțini față de cei care cred că afacerea lor va crește (77%). Practic, firmele care reprezintă diferența de 17 puncte procentuale sunt încrezătoare că vor merge împotriva curentului, crescând în ciuda faptului că piața în care activează nu va urma aceeași tendință.

Să nu uităm ce s-a întâmplat în criza din 2009. E nevoie să manifestăm prudență, mai ales atunci când creșterea economică se bazează pe consum. După cum am văzut deja din datele INS, creșterea de anul trecut a venit într-o măsură foarte mare din

consum. Contribuția consumului a fost de 4%, în timp ce contribuția formării de capital fix de 1,8% a fost neutralizată de efectul net al exporturilor și importurilor de bunuri și servicii, de -1,6%.

În acest an și în cei care urmează putem crește urmărind un parcurs echilibrat și ținând sub control riscurile unei dezvoltări economice nesustenabile sau putem repeta, într-o oarecare măsură, tipul de creștere din perioada 2004-2008.

Creșterea prin consum, ca efect al scăderii taxelor și al majorării salariilor bugetarilor, este necesar să fie susținută într-o măsură mai mare de investiții și creșterea productivității. Oamenii de afaceri și-au propus deja să impulsioneze investițiile. Practic, doar 4% dintre companii vor scădea nivelul investițiilor în 2016, 15% le vor păstra la nivelul anului anterior, în timp ce 81% le vor mări. 45% au buget în creștere cu 5-20%, iar 11% vor avea un buget de investiții cu peste 20% mai mare față de 2015. Pe fondul investițiilor în tendință ascendentă în intențiile oamenilor de afaceri, reducerea costurilor cade în ordinea priorităților, îmbunătățirea productivității devenind zona de focus pentru mediul de business în acest an (27% dintre respondenți).

Trei puncte forte ale României

Investiții în industrie

Începând cu 2008, s-au pierdut 3,5 milioane de locuri de muncă din industriile producătoare la nivelul Uniunii Europene, presiunea pe prețuri a scăzut marjele companiilor în majoritatea statelor Uniunii iar contribuția industriei producătoare la PIB-ul UE a înregistrat o scădere. România se situează peste media europeană în privința contribuției industriei la valoarea adăugată brută, ajungând la 25% în anul 2013, în urma creșterii înregistrate în perioada 2009-2013. Accelerând industria românească, prin atragerea de investiții

străine, dar și mult discutatele investiții în infrastructură, România poate mări creșterea bazată pe export.

IT

Sectorul IT este în plină expansiune, cu o contribuție PIB în 2015 mai mare decât agricultura – și pe fondul unui an agricol mai slab. Cu o contribuție de 0,6% la creșterea economică din 2015 și în tendință de creștere față de 2014, dar și cu o plasare pentru România pe locul 13 în topul celor mai importante locații de servicii globale (un salt de 5 locuri în doar doi ani, conform unui raport global), IT-ul poate deveni un motor mai predictibil al creșterii economice decât agricultura.

Potențialul zonei rurale

România are o suprafață agricolă utilizată de 13 milioane de hectare, una dintre cele mai mari astfel de suprafețe din Uniunea Europeană, iar 25% din populația României lucrează în agricultură. Zona rurală, prin procentul important de populație neocupată și prin potențialul mare de dezvoltare, poate genera creștere sustenabilă în anii următori. Este necesară, însă, o schimbare de perspectivă. Acum, ruralul este perceput de cele mai multe ori ca o vulnerabilitate, este “cealaltă Românie” care ne ține pe loc sau chiar conduce la regres.

Adăugând la aceste trei puncte forte spiritul antreprenorial, de asemenea în creștere, și revenirea pe tendință ascendentă a investițiilor străine directe (+25% în 2015, față de 2014), avem ingrediente valoroase pentru a direcționa dezvoltarea României în acest punct de inflexiune spre o creștere sustenabilă în următorii ani. Cu condiția asumării cu responsabilitate a reformelor structurale, a investițiilor mult așteptate în infrastructură și a definirii unei strategii de țară cu obiective ambițioase, dar realiste.

Autor: Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România

Proiect de ordin privitor la soluționarea cererilor de restituire a TVA

Proiect de ordin al președintetui ANAF pentru aprobarea Procedurii de soluționare a cererilor de restituire a TVA depuse în condițiile Titlului VII „Taxa pe valoarea adăugată” din Codul fiscal și ale Titlului VII din Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal

Începând cu data de 1 ianuarie 2016, au intrat în vigoare Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 2071/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, acte normative prin care s-au adus, atât modificări de formă vechilor coduri, cât și modificări de fond unor dispoziții legale.

Astfel, renumerotarea articolelor din Codul fiscal și Codul de procedură fiscală și modificarea dispozițiilor legale privind termenul de contestare a actelor administrative fiscale impun adaptarea procedurii de soluționare a cererilor de restituire a TVA, procedură care a fost aprobată prin Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2250/2007, precum și modificarea formularului aprobat prin acest ordin.

Având în vedere cele prezentate, este necesară aprobarea unui nou ordin prin care să fie aprobate Procedura de restituire și Decizia de restituire a TVA.